

Η δημόσια περιουσία αξίζει μια καλή διαχείριση!

8/9/2016

Επισκόπηση

- Η έντονη δημόσια συζήτηση γύρω από τις τηλεοπτικές άδειες και το αναμφίβολο υψηλό τίμημα που συγκεντρώθηκε μέσα από τη δημοπρασία τους ανοίγει εκ νέου τη συζήτηση για το πλαίσιο πολιτικής, αρχών και κανόνων που θα έπρεπε να διέπει την αξιοποίηση των δημόσιων πόρων. Το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων, που από την αρχή της κρίσης συνοδεύει τα 3 Μνημόνια, ουδέποτε τέθηκε σε ένα σοβαρό πλαίσιο ανάλυσης και αξιολόγησης της οικονομικής του αποτελεσματικότητας. Η θεσμική υστέρηση που χαρακτηρίζει διαχρονικά το Ελληνικό κράτος και το έλλειμμα εμπιστοσύνης που αυτή γεννά έναντι των 3 εξουσιών μετέτρεψαν δυστυχώς το μείζον ζήτημα που αφορά στη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας –το οποίο και συνδέεται άμεσα με την ανάκαμψη της Ελληνικής οικονομίας– σε «τρόπαιο» πολιτικής εκμετάλλευσης μεταξύ των κομμάτων. Έτσι βλέπουμε να απαξιώνονται σε πολλές περιπτώσεις περιουσιακά στοιχεία του Δημοσίου λόγω των καθυστερήσεων που προκαλεί στις ιδιωτικοποιήσεις η πολιτική τριβή με αποτέλεσμα να πωλούνται «για ένα κομμάτι ψωμί» και σε άλλες να επικρατεί ως σημαντικότερο κριτήριο το τίμημα της αποκρατικοποίησης χωρίς να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη τυχόν στρεβλώσεις που προκαλούνται στην αγορά από τον πλημμελή σχεδιασμό. Για τον ΣΕΒ είναι σαφές ότι η ορθή αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας με ξεκάθαρους και σταθερούς κανόνες και όρους οικονομικής αποτελεσματικότητας, τόσο για τα έσοδα του Δημοσίου, όσο και για τη λειτουργία των αγορών, μπορεί να αποτελέσει καθοριστικό μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας. Επείγει να προτάξουμε τις ιδιωτικοποιήσεις και την εισροή σημαντικών επενδυτικών κεφαλαίων και τεχνογνωσίας ως βασική προϋπόθεση για την ανάκαμψη της Ελληνικής οικονομίας. Και αυτό να συμβεί με τη δέουσα νηφαλιότητα αφού πρώτα αντλήσουμε χρήσιμα συμπεράσματα από το τι δούλεψε και τι όχι την περασμένη εξαετία.
- Η στασιμότητα των εξαγωγών χωρίς πετρελαιοειδή και η εκ νέου υποχώρηση του εμπορικού στόλου είναι συμβατές με την εικόνα παρατεταμένης αναμονής της οικονομίας.
- Η σημερινή λειτουργία των δημόσιων σχολείων τελικά αποβαίνει εις βάρος των παιδιών καθώς συντηρεί και ενισχύει τις κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες. Η πραγματική κρίση της χώρας δεν είναι οικονομική, είναι οι ανεκπλήρωτες δυνατότητες και η χαμένη ευτυχία των παιδιών και η αιτία αυτής της κρίσης οφείλεται εν πολλοίς στην απουσία αξιολόγησης και αυτονομίας στο σχολείο και την δημόσια παιδεία ευρύτερα. Αντί να προσπαθήσει το Υπουργείο Παιδείας να εξάγει χρήσιμα συμπεράσματα για το δημόσιο σχολείο από τις επιδόσεις και τον τρόπο οργάνωσης των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων της χώρας, προωθεί νομοθετικές παρεμβάσεις που περιορίζουν σημαντικά την ελευθερία και την αξιολόγηση των ιδιωτικών σχολείων. Στοχεύει, δηλαδή, ακριβώς στον περιορισμό του δίπτυχου ελευθερίας και αξιολόγησης, που αποτελεί τη βάση της ποιοτικής βελτίωσης του εκπαιδευτικού προϊόντος στο κάθε σχολείο. Κοινώς αντί να προσπαθεί να φτάσει το δημόσιο σχολείο στο επίπεδο του καλού ιδιωτικού, επιχειρεί το αντίθετο, ενώ όλοι πλέον γνωρίζουν ότι αυτό αποβαίνει εις βάρος όχι μόνο των παιδιών αλλά τελικά και των εκπαιδευτικών που χάνουν την ευκαιρία να προσφέρουν όσα θα ήθελαν.

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist
E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

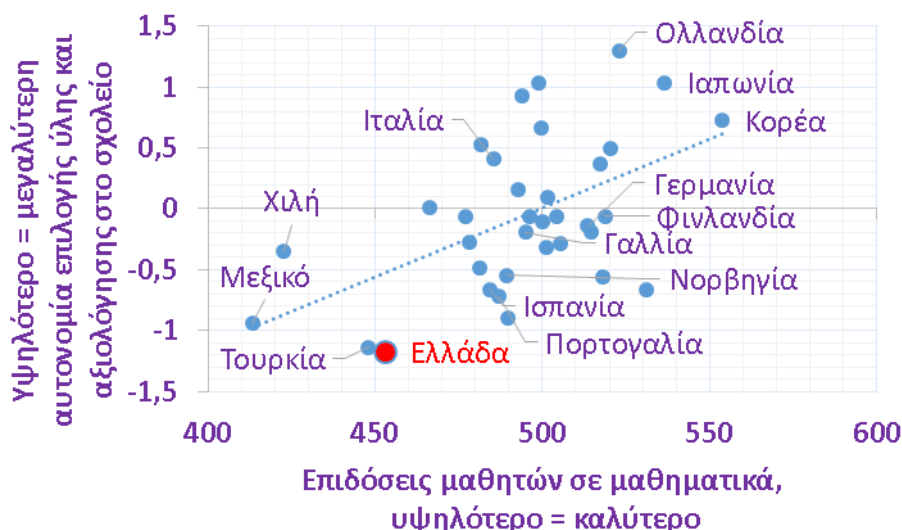
Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor
E: mmitsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor
E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Αυτονομία σχολείου σε ζητήματα ύλης και αξιολόγησης και επιδόσεις μαθητών: Πώς οι πολιτικές επιλογές του σήμερα διαμορφώνουν το μέλλον των παιδιών μας.

(ΟΟΣΑ, PISA 2015 με στοιχεία 2012)

Αξιοπιστία, ανάπτυξη και δημόσια περιουσία

Η αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας είναι ένα κορυφαίο ζήτημα, όχι μόνο λόγω της δυνητικής συνεισφοράς της στη μείωση των δημοσιονομικών προκλήσεων της χώρας. Η ταυτόχρονη συνύπαρξη στη χώρα μας περιπτώσεων στις οποίες δημόσιοι πόροι ουσιαστικά χαρίζονται ή απαξιώνονται από ανεπαρκή διαχείριση (για την οποία κανείς ποτέ δεν έχει λογοδοτήσει) και περιπτώσεων κατά τις οποίες μια μυωπική προσέγγιση στοχεύει στη μεγιστοποίηση ενός τιμήματος, παραβλέποντας έμμεσες επιπτώσεις, υπογραμμίζει τις διαχρονικές αδυναμίες στη διαχείριση των δημοσίων πόρων. Αυτή χαρακτηρίζεται από την έλλειψη ενός πλαισίου κανόνων που έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, καθώς και την ικανότητα της διοίκησης να εφαρμόσει ένα τέτοιο πλαίσιο με σύστημα, αξιοπιστία και συνέπεια.

Η διαμόρφωση αυτού του πλαισίου είναι μια κρίσιμη ευθύνη που έχει το κράτος, καθώς αυτό έχει τη λαϊκή εντολή να διαμορφώσει κανόνες και να εποπτεύει την εφαρμογή τους. Η αγορά προσαρμόζεται κάθε φορά, τόσο στους κανόνες, όσο και στην ποιότητα και την έκταση της εποπτείας. Όταν η ποιότητα και η έκταση της εποπτείας υποχωρούν, και όταν μέρη της αγοράς εκμεταλλεύονται τις αδυναμίες, η αγορά δεν ευθύνεται πέραν των συνεπειών που έχει η παραβίαση του νόμου, όσο κακός και να είναι αυτός. Η κύρια ευθύνη είναι της κυβέρνησης που έχει την λαϊκή εντολή να διαμορφώσει και να εποπτεύει τους κανόνες που προστατεύουν το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον, χωρίς βέβαια να περιορίζουν τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα των πολιτών. Η προβληματική κατάσταση του πλαισίου αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας επιδεινώθηκε τα προηγούμενα χρόνια λόγω της εισπρακτικής λογικής που επιβλήθηκε στις “μνημονιακές” αποκρατικοποιήσεις με κύριο στόχο το άμεσο δημοσιονομικό όφελος. Παραμελήθηκε η παράμετρος ότι διάγουμε μια περίοδο κατά την οποία η εδραιωμένη έλλειψη αξιοπιστίας των Ελληνικών κυβερνήσεων σε συνδυασμό με την ασφυξία της αγοράς σε μια (δήθεν) ενιαία αγορά χρηματοοικονομικών υπηρεσιών έχουν εξαφανίσει το επενδυτικό ενδιαφέρον και εξευτελίζει τις τιμές κάθε στοιχείου ενεργητικού. Στα χρόνια της κρίσης παρέμεινε ανύπαρκτη η ανάληψη των έμμεσων επιπτώσεων που έχει η διαχείριση ενός δημοσίου πόρου, είτε αποτελεί τηλεοπτικό φάσμα είτε αποτελεί υποδομή, από έναν ιδιώτη. Αντίστοιχα, συνεχίζει να απουσιάζει μια συζήτηση για τις ασφαλιστικές δικλίδες που πραγματικά χρειάζονται, κατά περίπτωση, ώστε να είναι εφικτός ο συνδυασμός της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και της διαχειριστικής αποτελεσματικότητας που προσφέρει ο ιδιωτικός τομέας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα που επηρεάζει άμεσα την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας είναι η περίπτωση της ΔΕΣΦΑ. Το προηγούμενο διάστημα υπήρξαν θετικές εξελίξεις σε ό,τι αφορά τη μείωση του κόστους φυσικού αερίου για τη βιομηχανική παραγωγή. Η κατάργηση του ΕΦΚ στο φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται για την ηλεκτροπαραγωγή, η παράλληλη μείωση του ΕΦΚ στο Φυσικό Αέριο (Φ.Α.) που χρησιμοποιείται από τη βιομηχανία για κατανάλωση (και όχι μόνο), η εφαρμογή των συμβάσεων διακοψιμότητας, η πρόσφατη αλλαγή των όρων τιμολόγησης της πρόσβασης στο δίκτυο μεταφοράς Φ.Α. αποτελούν σωρευτικά κρίσιμες παρεμβάσεις στήριξης της «Ελλάδας που παράγει και εξάγει». Υπολείπεται βέβαια η δρομολόγηση κρίσιμων επιλογών πολιτικής, που έχουν ήδη καθυστερήσει αρκετά, και θα συμβάλλουν καθοριστικά στο στόχο μιας πραγματικά απελευθερωμένης αγοράς ενέργειας στη χώρα μας, όπου ο κάθε καταναλωτής και ιδιαίτερα η Βιομηχανία θα έχει τη δυνατότητα να επιλέγει τον προμηθευτή της, στο πλαίσιο διμερών συμβάσεων.

Επιπροσθέτως έχει σημασία να τονιστεί η ανάγκη τήρησης όρων και συμφωνιών έτσι ώστε να υπάρχει εμπιστοσύνη επενδυτών και κράτους, καθώς και η ταχεία προώθηση των ιδιωτικοποιήσεων ειδικά στις περιπτώσεις στις οποίες η ιδιωτική διαχείριση θα συμβάλει στην βελτίωση της ανταγωνιστικής λειτουργίας υποδομών για την «Ελλάδα που παράγει και εξάγει». Υπό το πρίσμα αυτό και παρότι η διαφαινόμενη κατάληξη του διαγωνισμού για τη ΔΕΣΦΑ προκαλεί αναστάτωση στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων, το γεγονός ότι ειδικά σε αυτή την περίπτωση αποτρέπεται μια αύξηση της τάξεως του

Διάγραμμα 1: Βασικά μεγέθη ισολογισμού STAR, ΑΛΦΑ, MEGA, MAK.tv, (Hellastat)

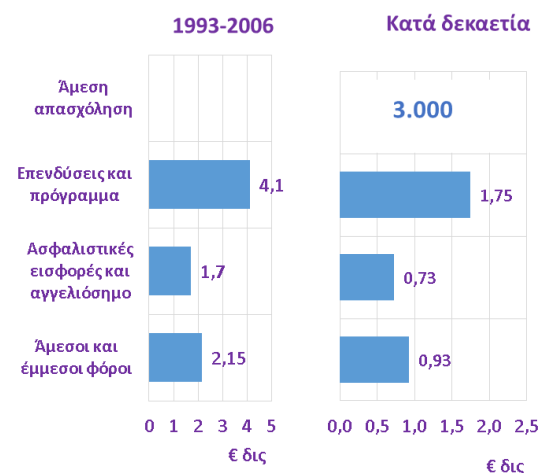

Πίνακας 1: Καθαρές απώλειες τα επόμενα 10 χρόνια, μετά υπολογισμό απορρόφησης προσωπικού και έργου από άλλα κανάλια, από το κλείσιμο των σταθμών STAR, ΑΛΦΑ, MEGA, MAK.tv, ART, ΕΨΙΛΟΝ (Ένωση Ιδιωτικών Τηλεοπτικών Σταθμών Εθνικής Εμβέλειας, ΕΙΤΗΣΕΕ)

	Απώλειες
Άμεση και έμμεση απώλεια θέσεων απασχόλησης (*)	1.657
Εκτιμώμενες απώλειες από κλείσιμο καναλιών που δεν έλαβαν άδεια σε ορίζοντα 10ετίας	
Εισόδημα απολυμένων, € εκατ.	692,0
Πολλαπλασιαστική έμμεση απώλεια εισοδημάτων, € εκατ.	415,2
Άμεσοι φόροι, εισφορές, άμεση απώλεια € εκατ.	276,8
Άμεσοι φόροι, εισφορές, έμμεση απώλεια € εκατ.	166,1
ΦΠΑ, άμεση απώλεια, € εκατ.	99,6
ΦΠΑ, έμμεση απώλεια, € εκατ.	39,9
Επιδόματα ανεργίας σε απολυμένους	15,0

(*) Ισοδύναμες θέσεις πλήρους απασχόλησης

Διάγραμμα 2: Συνεισφορά ιδιωτικών σταθμών στα δημόσια ταμεία και την οικονομία (Ένωση Ιδιωτικών Τηλεοπτικών Σταθμών Εθνικής Εμβέλειας, ΕΙΤΗΣΕΕ)

65% στα τέλη διέλευσης Φ.Α., είναι κάτι που θα επηρεάσει θετικά και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανικής παραγωγής.

Όλα τα παραπάνω σχετίζονται άμεσα με την αναγέννηση του «Made in Greece», η οποία δεν είναι υπόθεση μόνο των μεγάλων ή και των μικρών επιχειρήσεων καθώς είναι υπόθεση και των δυο μαζί. Για να συμβεί πραγματικά και να λειτουργήσει ως μοχλός κατανομής της ανάπτυξης σε όλη την κοινωνία με ισορροπημένο τρόπο θα πρέπει να αρθούν τα κρίσιμα αντικίνητρα και για τους μεν και για τους δε. Συνεπώς πρέπει να υπάρξουν, ενδεικτικά, πρωτοβουλίες από την κυβέρνηση και τους θεσμούς με στόχο τη βελτίωση της μη μισθολογικής ανταγωνιστικότητας και του κόστους ενέργειας των επιχειρήσεων. Και βέβαια ισχύει το ίδιο και για άλλα τμήματα της παραγωγικής βάσης, που εξαρτώνται από τις υπηρεσίες δικτύων και από τη φύση τους έχουν ιδιότητες μονοπωλίου. Η επίτευξη μιας εποικοδομητικής ισορροπίας ανάμεσα στην αυξημένη παραγωγικότητα των δικτύων αυτών, όταν τα διαχειρίζεται ο ιδιωτικός τομέας και τους όρους εποπτείας και λειτουργίας που ορίζει το κράτος αποτελεί σημαντική πρόκληση για το σύνολο της οικονομίας. Η επίτευξη μιας τέτοιας ισορροπίας πρέπει να αντανakλάται και στους σχετικούς διαγωνισμούς, όποτε διενεργούνται, εφόσον η κοινωνία και η οικονομία θέλουν να αποκομίσουν τα μέγιστα διαχρονικά, άμεσα και έμμεσα, οφέλη μιας ανταγωνιστικής παραγωγικής βάσης.

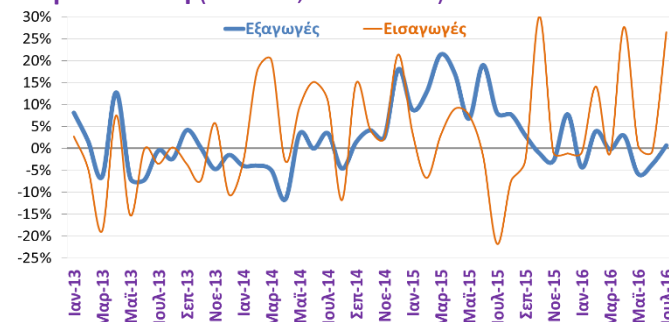
Ενδεικτικά, δεν πρέπει να λησμονούμε ότι τα οφέλη συνολικά της οικονομίας και κατά προέκταση του κράτους από την διαχείριση του λιμανιού του Πειραιά από την Cosco (Δελτία 12/5/2016, 2/7/2015) ξεπερνάνε διαχρονικά το τίμημα που έχει εισπράξει το κράτος: Επενδύσεις, εισφορές εργαζομένων, φόροι κατανάλωσης που καταβάλλουν αυτοί οι εργαζόμενοι, μείωση των δαπανών του κράτους για τη στήριξη ανέργων λόγω των προσλήψεων καθώς οι εργασίες του λιμανιού που αυξάνονται, δείχνουν την έκταση των έμμεσων επιπτώσεων πρώτου βαθμού. Η καλύτερη λειτουργία του λιμανιού, χωρίς απρόβλεπτες διακοπές, αποτελεί μια σημαντική μείωση κόστους και αβεβαιότητας για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, με θετικές επιπτώσεις σε πολύ ευρύτερη κλίμακα και σε όλη τη χώρα.

Υπάρχουν και άλλα παραδείγματα επιτυχημένων προσπαθειών αξιοποίησης δημόσιας περιουσίας στην Ελλάδα. Όποιος χρησιμοποιεί την Αττική Οδό, το Αεροδρόμιο Αθηνών, τη γέφυρα Ρίο-Αντίρριο και – οριακά ακόμα το Μετρό που πλέον δείχνει τα πρώτα σημάδια της κρατικής κακοδιαχείρισης- για λίγο ξεχνάει ότι βρίσκεται στην Ελλάδα της κρίσης, των αδύναμων θεσμών και της χαμηλής ποιότητας διακυβέρνησης. Οι δημοπρασίες φάσματος κινητής τηλεφωνίας εισήγαγαν τον ανταγωνισμό σε μια νέα αγορά τη δεκαετία του '90, δρομολογώντας τη μετάβαση της χώρας στη σύγχρονη εποχή των τηλεπικοινωνιών εκεί που το κρατικό μονοπώλιο είχε αποτύχει να αξιοποιήσει τους υφιστάμενους δημόσιους πόρους προς όφελος του καταναλωτή και της παραγωγικής οικονομίας – οι νεότεροι δεν θα θυμούνταν τις αγγελίες «πωλείται τηλέφωνο» καθώς οι χρόνοι αναμονής για μια εξαιρετικά γραφειοκρατική νέα σύνδεση σταθερού τηλεφώνου συχνά ξεπερνούσαν τη δεκαετία!

Η διαχείριση των δημοσίων πόρων λοιπόν είναι πρόβλημα με πολλές παραμέτρους που κατά περίπτωση διαφέρουν αλλά πάντα πρέπει προσεκτικά να λαμβάνονται υπόψη. Έτσι, δεν υπάρχει παράδειγμα άλλης ευημερούσας και καλοδιοικούμενης χώρας στην οποία η πρόσβαση σε άδεια χρήσης φάσματος τηλεόρασης εξαρτάται από την εκτίμηση του κράτους για το μέγεθος της διαφημιστικής αγοράς, και φυσικά απουσιάζει οποιαδήποτε αναφορά σε σχετική [μελέτη του ΟΟΣΑ](#) για τις άδειες και τη χρήση φάσματος.

Οφείλουμε λοιπόν να επισημάνουμε ότι ο περιορισμός των αδειών στο πεδίο της ενημέρωσης σε επίπεδα που υστερούν των τεχνολογικών δυνατοτήτων δεν έχει παρατηρηθεί σε καμία άλλη δημοκρατία υψηλής ποιότητας. Αυτό δεν σημαίνει φυσικά [ότι σε αυτές τις χώρες οι διαδικασίες δεν έχουν ως μέλημα ρεαλιστικές προσφορές](#) που να είναι συμβατές με την οικονομική υγεία του εκάστοτε πλειοδότη ή μειοδότη και τις επαρκείς δικλίδες αποκλεισμού “μαύρου” χρήματος. Είναι βέβαιο ότι θα παρακολουθήσουμε στενά όσο ωριμάζουν οι νέες συνθήκες γύρω από το ραδιοηλεκτρονικό τοπίο τις συνέπειες που θα έχουν οι κυβερνητικές πολιτικές για την πρόσβαση στο δημόσιο αγαθό του φάσματος στην ελευθερία της ενημέρωσης, την απασχόληση και τα δημόσια οικονομικά (πέρα του τιμήματος, πρέπει να συνυπολογιστούν

Διάγραμμα 3: Εξαγωγές και εισαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή (ΕΛΣΤΑΤ, Ιουν. 2016)

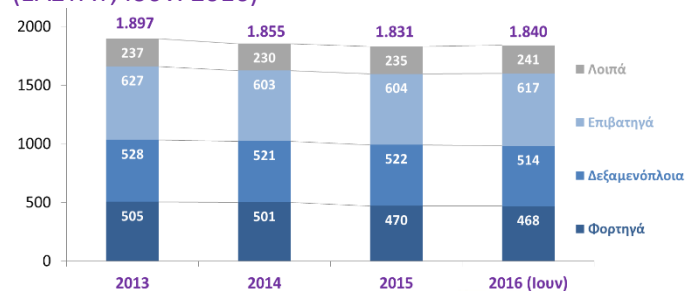

Πίνακας 2: Αξία εξαγωγών ανά ομάδα προϊόντων (€ εκατ., ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Ιουλ. 2016)

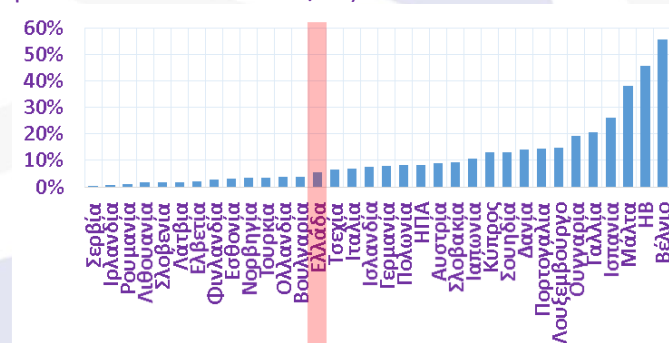
Ομάδες προϊόντων	Ιανουάριος - Ιούλιος			%Δ 15/14	%Δ 16/15
	2014	2015	2016		
Αγροτικά προϊόντα	2.633,2	3.089,5	3.278,5	17,3%	6,1%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	2.157,1	2.242,5	2.441,0	4,0%	8,9%
Ποτά – καπνός	321,8	390,9	435,0	21,5%	11,3%
Λάδια και λιπαρά ζωικά ή φυτικά	154,3	456,0	402,5	195,5%	-11,7%
Πρώτες ύλες	548,5	574,4	497,7	4,7%	-13,4%
Καύσιμα	6.088,3	4.507,7	3.494,7	-26,0%	-22,5%
Βιομηχανικά προϊόντα	6.051,0	6.786,0	6.679,7	12,1%	-1,6%
Χημικά	1.600,6	1.644,0	1.621,6	2,7%	-1,4%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	2.208,9	2.574,2	2.348,0	16,5%	-8,8%
Μηχανήματα	1.244,1	1.522,1	1.586,8	22,4%	4,2%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	997,5	1.045,6	1.123,3	4,8%	7,4%
Άλλα	351,6	398,1	298,4	13,2%	-25,0%
Σύνολο	15.672,6	15.355,6	14.249,0	-2,0%	-7,2%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	9.584,3	10.847,9	10.754,3	13,2%	-0,9%
Πρόσθετη ανάλυση*:					
Μεταποιημένα προϊόντα εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	6.795,8	7.944,4	7.699,1	16,9%	-3,1%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα εκ των οποίων: αγροτικά	1.177,0	1.551,5	1.540,0	31,8%	-0,7%
	1.335,8	1.357,6	1.456,0	1,6%	7,2%
	878,6	855,5	962,3	-2,6%	12,5%

* Στοιχεία Ιαν - Ιουν

Διάγραμμα 4 Δύναμη ελληνικού εμπορικού στόλου (ΕΛΣΤΑΤ, Ιουν. 2016)

Διάγραμμα 5: Μαθητές ιδιωτικών σχολείων ως % συνόλου μαθητικού πληθυσμού (Eurostat, 2012/3, για Ελλάδα ΕΛΣΤΑΤ 2014/15)

και οι άμεσες και έμμεσες απώλειες του κράτους από τη διακοπή λειτουργία των σταθμών που δεν πήραν άδεια, Διάγραμμα 1&2, Πίνακας 1).

Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις

Εξαγωγές: Οριακή άνοδο παρουσίασαν οι εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή τον Ιούλιο του 2016 (+0,7%), ωστόσο συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2016 εμφανίζουν πτώση -0,9% έναντι αύξησης +13,3% το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι (Διάγραμμα 3). Η υποχώρηση αυτή οφείλεται κυρίως στην αρνητική μεταβολή του Μαΐου (-5,8%) και του Ιουνίου (-3,6%) και καταδεικνύει τη σημαντική εξασθένηση της δυναμικής των ελληνικών εξαγωγών. Παρόλα αυτά, οι εξαγωγές αρκετών κατηγοριών προϊόντων εξακολουθούν να κινούνται σε θετικό έδαφος (Πίνακας 2), ιδίως τα τρόφιμα (+8,9%), τα ποτά και ο καπνός (+11,3%), τα μηχανήματα (+4,2%) και τα διάφορα βιομηχανικά είδη (+7,4%), γεγονός το οποίο έχει συμβάλει και στην αύξηση της παραγωγής αυτών των προϊόντων το Α' 6μηνο του 2016. Αντίθετα, οι εξαγωγές καυσίμων συνεχίζουν να υποχωρούν έντονα (-22,5% το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2016), ως αποτέλεσμα της πτώσης των τιμών διεθνώς, όπως επίσης και οι εξαγωγές διαφόρων ειδών ταξινομημένων κατά πρώτη ύλη (πχ ελαστικά, βασικά μέταλλα, συνολικά μείωση -8,8%) και λαδιού (-11,7%), οι οποίες όμως το αντίστοιχο διάστημα του 2015 είχαν σημειώσει θεαματική άνοδο (+195,5%). Την ίδια ώρα οι εισαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή ενισχύονται έντονα (+26,5% τον Ιούλιο του 2016 και +8,8% το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2016) διευρύνοντας το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου κατά €1,8 δισ. περίπου (+21,9%).

Εμπορικός στόλος: Μείωση -0,3% παρουσίασε η δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου τον Ιούνιο του 2016 σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι, με τον αριθμό των πλοίων να ανέρχεται σε 1.840 (έναντι 1.846 τον Ιούνιο του 2015 και 1.876 τον Ιούνιο του 2014) από τα οποία τα 617 επιβατηγά, 514 δεξαμενόπλοια, 468 φορτηγά και 241 σε λοιπές κατηγορίες (Διάγραμμα 4). Παράλληλα, η συνολική χωρητικότητα μειώθηκε κατά -1,3% (έναντι αύξησης +1% τον Ιούνιο του 2015).

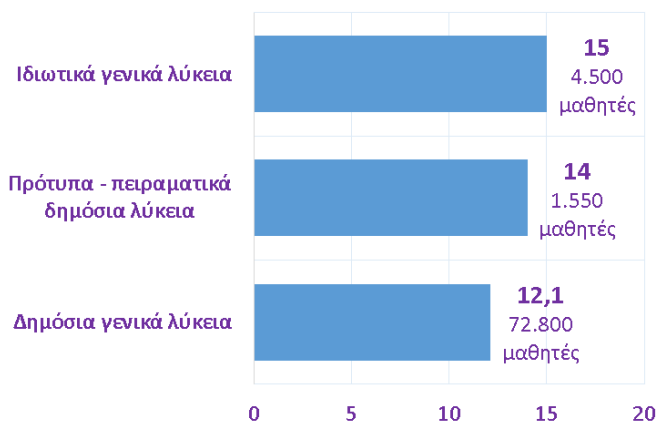
Να γίνει το δημόσιο σχολείο σαν το ιδιωτικό, όχι το αντίθετο.

Η σημαντική υποβάθμιση των δημόσιων αγαθών της Παιδείας και της Υγείας από το 2010 έως σήμερα, ως αποτέλεσμα των αναπόφευκτων δημοσιονομικών περιορισμών που επέβαλε η κρίση χρέους, έχουν επιδεινώσει περαιτέρω την ήδη κακή σχέση ανταποδοτικότητας μεταξύ των φόρων που πληρώνουν οι Έλληνες πολίτες και των υπηρεσιών που τους παρέχει το ελληνικό κράτος. Στόχος της Ελληνικής Πολιτείας σε αυτό το ασφυκτικά στενό πλαίσιο άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής σε όλα τα πεδία που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των πολιτών, θα έπρεπε να είναι η διαρκής προσπάθεια για την όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική οργάνωση και διαχείριση των πόρων που διαθέτουν τόσο το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα όσο και στο δημόσιο σύστημα υγείας. Σε αυτή την προσπάθεια ο ιδιωτικός τομέας θα είχε σίγουρα να προσφέρει πολλά χρήσιμα παραδείγματα.

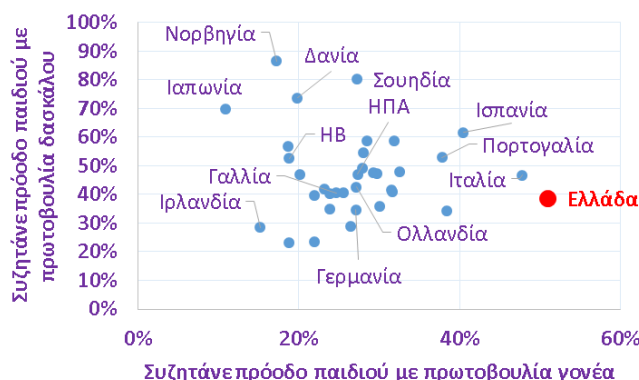
Αντ' αυτού, δυστυχώς, το Υπουργείο Παιδείας αντί να προσπαθεί να εξαγεί χρήσιμα συμπεράσματα για το δημόσιο σχολείο από τις επιδόσεις και τον τρόπο οργάνωσης των καλών ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στη χώρα μας, προωθεί νομοθετικές παρεμβάσεις, όπως αυτές που πρόσφατα έγιναν νόμος του κράτους, που περιορίζουν σημαντικά την ελευθερία και την αξιολόγηση των ιδιωτικών σχολείων. Στοχευεί, δηλαδή, ακριβώς στον περιορισμό του διπτύχου ελευθερίας και αξιολόγησης, που αποτελεί τη βάση της ποιοτικής βελτίωσης του εκπαιδευτικού προϊόντος στο ιδιωτικό σχολείο. Κοινώς, αντί να προσπαθεί να βελτιώσει το επίπεδο του δημόσιου σχολείου στο επίπεδο των καλών ιδιωτικών, επιχειρεί το αντίθετο.

Με δεδομένο ότι δεν υπάρχουν στοιχεία στις βάσεις δεδομένων του ΟΟΣΑ για το κόστος ανά μαθητή στα Ελληνικά σχολεία, καθώς το Ελληνικό κράτος δεν παρέχει τα σχετικά στοιχεία που είναι σημαντικά για τη διαφάνεια και την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που παρέχει, σημειώνουμε ότι δεν υπάρχουν χώρες του ΟΟΣΑ με κόστος ανά μαθητή κάτω των 5-6.000 δολαρίων. Την ίδια στιγμή τα περισσότερα ιδιωτικά σχολεία στη χώρα μας έχουν δίδακτρα που δεν ξεπερνούν αυτό το ύψος. Το γεγονός μάλιστα ότι τα περισσότερα

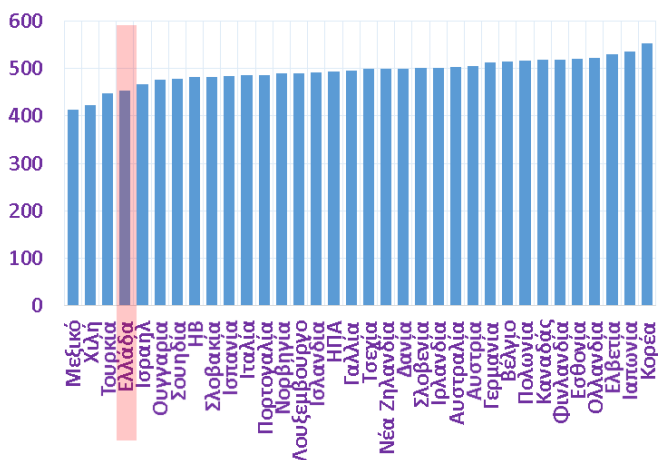
Διάγραμμα 6:Επιδόσεις μέσου βαθμού μαθητών στις δημόσιες εισαγωγικές εξετάσεις για το πανεπιστήμιο, 2014 (Καθημερινή, 14/9/2014)

Διάγραμμα 7: Ποσοστό μαθητών και ενημέρωση γονέα για πρόοδο παιδιού με πρωτοβουλία του ίδιου ή δασκάλου. (ΟΟΣΑ, PISA 2015 για 2012).

Διάγραμμα 8: Δείκτης επιδόσεων μαθητών σε μαθηματικά σε δημόσια σχολεία, ψηλότερο = καλύτερο. (ΟΟΣΑ, PISA 2015 για 2012).

ελληνικά ιδιωτικά σχολεία καταφέρνουν να παρέχουν καλύτερο αποτέλεσμα, όπως θα εξηγηθεί παρακάτω, με ίσο ή χαμηλότερο κόστος από αυτό των δημόσιων σχολείων υπογραμμίζει τη σημασία τους για το εκπαιδευτικό σύστημα (η οποία ξεπερνάει τη συμμετοχή τους στο μαθητικό πληθυσμό που μάλιστα για τα διεθνή δεδομένα δεν είναι μεγάλη, Διάγραμμα 5).

Το γεγονός ότι η συνεισφορά των ιδιωτικών σχολείων στην εκπαίδευση δεν είναι ποσοτική, αλλά κυρίως ποιοτική αναδεικνύεται από τα διαθέσιμα στοιχεία που δείχνουν τις σημαντικά καλύτερες επιδόσεις των ιδιωτικών και των πειραματικών δημόσιων σχολείων στις εξετάσεις εισαγωγής στα πανεπιστήμια (Διάγραμμα 6). Αυτή η διαφορά επιδόσεων των μαθητών αντανάκλα τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των ιδιωτικών αλλά και δημόσιων πειραματικών σχολείων τα οποία βασίζονται κυρίως στην -έστω περιορισμένη- ελευθερία οργάνωσης και επιλογής της διδακτικής ύλης που τους αναγνωρίζει η Πολιτεία (για τα πειραματικά, πλέον έχει καταργηθεί στην πράξη από το 2015), σε συνδυασμό με τους μηχανισμούς αξιολόγησης όχι μόνο του διδακτικού προσωπικού αλλά συνολικά του σχολείου και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Αυτός ο συνδυασμός ελευθερίας, αξιολόγησης και καλώς εννοούμενου ανταγωνισμού για την παροχή καλύτερων εκπαιδευτικών υπηρεσιών στους μαθητές τους, είναι που έχει οδηγήσει τα ιδιωτικά σχολεία για παράδειγμα στην εισαγωγή της δεύτερης ξένης γλώσσας και την αποδοχή των ανανεωμένων και βελτιωμένων βιβλίων του ΟΕΔΒ στις αρχές της δεκαετίας του 2000.

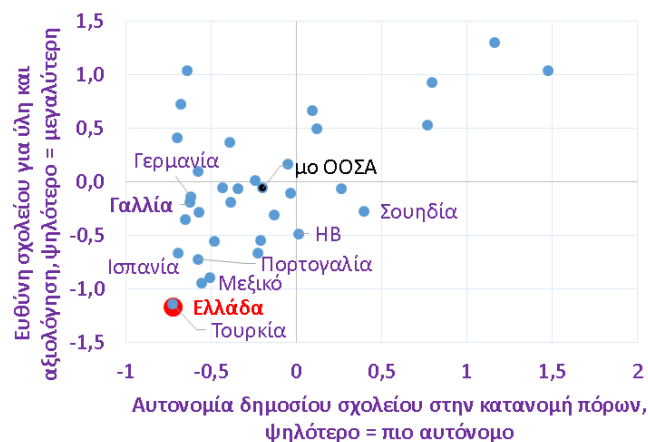
Οι μελέτες του ΟΟΣΑ συνδέουν πλέον άμεσα τον συνδυασμό αυτονομίας /αξιολόγησης με τις επιδόσεις των μαθητών, κάτι που αποδεικνύει ότι η οργάνωση του σχολείου έχει κρίσιμη σημασία για τη δυνατότητά του να προσφέρει αυτό που ο κάθε δάσκαλος και γονέας αδιαμφισβήτητα θέλει να προσφέρει στα παιδιά: τα καλύτερα εφόδια στη ζωή ώστε να ανακαλύψουν τα ταλέντα τους και να βρουν τι είναι αυτό που τους προσφέρει χαρά και στο οποίο μπορούν να αριστεύσουν. Μάλιστα, αναδεικνύεται ως κρίσιμος παράγοντας για την ενίσχυση των ευκαιριών όσων προέρχονται από μη προνομιούχες οικογένειες η δομή της σχέσης αξιολόγησης. Συγκεκριμένα, κρίσιμο ρόλο έχει η λήψη πληροφοριών από τους χρήστες του εκπαιδευτικού συστήματος και της στενής και ομαδικής συνεργασίας του εκπαιδευτικού προσωπικού - η οποία τελικά βελτιώνει και την ποιότητα της καθημερινότητας των ιδίων των δασκάλων και καθηγητών.

Οι κακές επιδόσεις των δημόσιων σχολείων στην Ελλάδα στους σχετικούς δείκτες καταγράφουν την ύπαρξη ενός σοβαρού και συστημικού προβλήματος. Ενδεικτικά αναφέρεται πόσο εντυπωσιακά χαμηλό είναι το ποσοστό των δασκάλων που με δική τους πρωτοβουλία επιδιώκουν να ενημερώσουν τους γονείς για τις επιδόσεις των παιδιών τους στα δημόσια σχολεία, ενώ αντίθετα πόσο υψηλό είναι το ποσοστό των γονέων που με δική τους πρωτοβουλία αναζητούν αυτή την ενημέρωση. Το γεγονός αυτό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υποδεικνύει αμέλεια των δασκάλων, αλλά οπωσδήποτε τονίζει την αδυναμία οργάνωσης και συστηματοποίησης στο σχολείο αυτής της αναγκαίας διαδικασίας συστηματικής παρακολούθησης της προόδου των μαθητών, την οποία αδυναμία αντιλαμβάνονται οι γονείς που έχουν μεγάλη ανησυχία για το θέμα (Διάγραμμα 7).

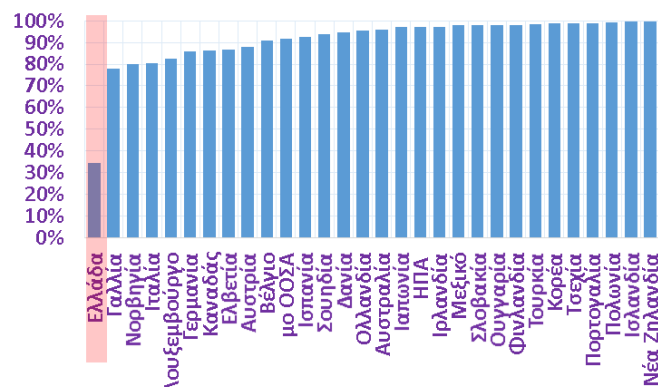
Αντίστοιχα, οι επιδόσεις των μαθητών στα δημόσια σχολεία είναι ιδιαίτερα χαμηλές, ενδεικτικά αναφέρονται οι επιδόσεις στα μαθηματικά κατά PISA (Διάγραμμα 8, πιο αναλυτικά [Δελτίο 18/2/2016](#)), την ίδια ώρα που η αυτονομία των σχολείων αυτών καθώς και η ελευθερία τους να αποφασίσουν για πόρους και αξιολόγηση κινούνται σε χαμηλότερα επίπεδα (Διάγραμμα πρώτης σελίδας, 9 και 10).

Οι τριγικές αυτές επιδόσεις στο δημόσιο σχολείο, μαζί με τη δραματική ανεργία των νέων που έχουν φοιτήσει σε αυτά τα σχολεία, αποδεικνύουν ότι το σημερινό υπόδειγμα λειτουργίας των δημόσιων σχολείων τελικά αποβαίνει εις βάρος των παιδιών καθώς συντηρεί και ενισχύει τις ανισότητες. Αυτά, όταν μεγαλώνουν δεν έχουν λάβει τα εφόδια ώστε να προσφέρουν στην κοινωνία και να εκπληρώσουν τις αναζητήσεις τους στη ζωή σύμφωνα με τις πραγματικές τους δυνατότητες. Η πραγματική κρίση της χώρας δεν είναι οικονομική, είναι η χαμένη ευτυχία των παιδιών (Διάγραμμα 11) που οφείλεται εν πολλοίς στην απουσία αξιολόγησης και αυτονομίας στο σχολείο και την δημόσια παιδεία ευρύτερα.

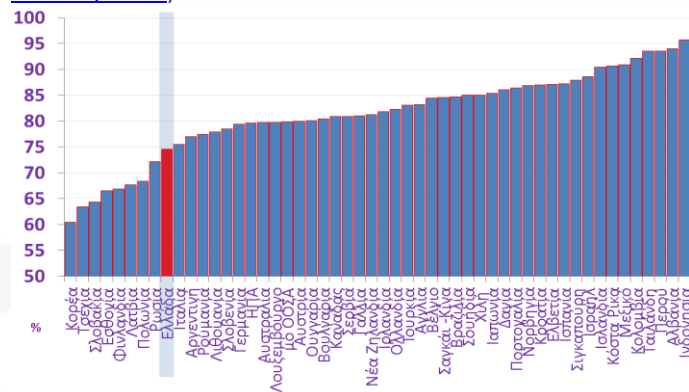
Διάγραμμα 9: Δείκτης αυτονομίας κατανομής πόρων και ελευθερίας για ύλη και αξιολόγηση στα δημόσια σχολεία. (ΟΟΣΑ, PISA 2015 για 2012).

Διάγραμμα 10: Ποσοστό μαθητών των οποίων τα σχολεία (δημόσια και ιδιωτικά) τους έχουν κάποιο μηχανισμό εσωτερικής ή εξωτερικής αξιολόγησης. (ΟΟΣΑ, PISA 2015 για 2012).

Διάγραμμα 11: Ποσοστό μαθητών που δηλώνουν ευτυχημένοι στο σχολείο τους (ΟΟΣΑ PISA 2012, έκδοση 2015).

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

Ενεργητικό € 435 δισ. 72% συνόλου*	Ίδια κεφάλαια € 58 δισ. 44% συνόλου*	Πωλήσεις € 77 δισ. 46% συνόλου*	Προ φόρων κέρδη € 2,4 δισ. ** 44% κερδών***
Εργαζόμενοι 220.000	Μισθοί € 4,6 δισ.	Ασφαλ. εισφορές € 2 δισ.	Φόρος επί κερδών € 1,6 δισ.

* Άθροισμα δημοσιευμένων ισολογισμών ΑΕ και ΕΠΕ

** Άθροισμα κερδών και ζημιών όλων των επιχειρήσεων

*** Φορολογητέα κέρδη κερδοφόρων επιχειρήσεων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής.

Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenberg

B-1000 Bruxelles

M: +32 (0) 494 46 95 24

E: sevbrussels@proximus.be

Ακολουθήστε μας στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης:

